

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (Srinakharinwirot University) เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดทบทวนมหาวิทยาลัย มีอิทธิการบดี ซึ่งมีฐานะเทียบเท่าชั้นเดียวกับมหาวิทยาลัย จึงเป็นหัวหน้าส่วนราชการ มีพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเป็นกฎหมายสำคัญสำหรับเป็นฐานรองรับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แต่เดิมคือวิทยาลัย วิชาการศึกษา ต่อมาได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ทำให้มหาวิทยาลัยขยายการจัดการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ นอกจากเป็นแหล่งผลิตครุและนักการศึกษาดีเด่นระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก แล้ว มหาวิทยาลัยแห่งนี้ ยังได้เปิดทำการสอนระดับปริญญาเอกทางการศึกษาเป็นแห่งแรกของประเทศไทย ในด้านการวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒดำเนินการศึกษาด้านคว้าวิจัยทางการศึกษา และ พฤติกรรมศาสตร์อย่างกว้างขวางและลึกซึ้งมาอย่างต่อเนื่อง ยิ่งกว่านั้นมหาวิทยาลัยยังสร้างแบบทดสอบมาตรฐานได้สำเร็จ - เป็นแห่งแรกของประเทศไทย แบบทดสอบมาตรฐานเหล่านี้ได้ให้บริการการสอบแก่นักศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวิทยาเขตทั้งหมด ๕ วิทยาเขต ตั้งกระจายอยู่ในภูมิภาคต่างๆ กัน ที่ในส่วนกลางมีวิทยาเขตประสานมิตร ปทุมธานี พลศึกษา บางเขน ทางภาคเหนือ มีวิทยาเขตอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีวิทยาเขตอยู่ที่จังหวัดมหาสารคาม ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้มีวิทยาเขตอยู่ที่จังหวัดสระบุรี และภาคใต้มีวิทยาเขตอยู่ที่จังหวัดสงขลา ที่มีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีวิทยาเขตตั้งกระจายอยู่ในสถานที่และภูมิภาคต่าง ๆ กันเช่นนี้ ทำให้มีรูปแบบการบริหารมหาวิทยาลัย เป็นแบบการบริหารวิทยาเขต เป็นแห่งแรกของประเทศไทยอีกด้วยกัน

ประวัติความเป็นมา

กระทรวงศึกษาธิการได้เปิดโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ขึ้นที่ถนนประสานมิตร เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ รับผู้ที่เรียนสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ มาเรียนต่อตามหลักสูตร ๓ ปี เมื่อจบแล้วได้รับวุฒิประกาศนียบัตรครูประถม (ป.บ.) และถ้าเรียนต่อจากหลักสูตร ๓ ปีไปอีก ๒ ปี จะได้รับประกาศนียบัตรครูมัธยม (ป.ม.) ในขณะนั้นอาชีพครู มีวุฒิสูงสุดเพียงแค่ ป.ม. เท่านั้น ทำให้เกิดความล้าหลังในการประกอบอาชีพครู และในวงการศึกษาของไทยก็ขาดแคลนครูเป็นอย่างมาก ผู้ที่เป็นครูพอได้วุฒิ ป.ม. แล้ว ก็มักหันหน้าไปศึกษาวิชากฎหมาย ครรัณได้รับปริญญาทางกฎหมายแล้วก็ลาออกจาก การเป็นครู ยิ่งทำให้ครูขาดแคลนมากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าวไว้ และทำที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงได้เชิญผู้รู้ทางการศึกษาทั้งหลายมาวิเคราะห์ เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ศาสตราจารย์ ดร. สารี บัวศรี ได้เสนอให้จัดตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น ให้มีการสอนเพิ่มขึ้นปริญญา ดังนั้นในปี พ.ศ. ๒๔๙๖ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้นและประกาศรวมโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ถนนประสานมิตร เข้ากับวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็น วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร และได้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๖ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ได้ขึ้นอยู่กับกระทรวงศึกษาฯ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๗ ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปทุมธานี และวิทยาลัยวิชาการศึกษา บางแสน

พ.ศ. ๒๕๐๐ ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา พิษณุโลก

พ.ศ. ๒๕๐๑ ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา มหาสารคาม และ วิทยาลัยวิชาการศึกษา สงขลา

พ.ศ. ๒๕๐๒ ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา พระนคร

พ.ศ. ๒๕๐๓ ตั้งวิทยาลัยวิชาการศึกษา พลศึกษา

เมื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษาเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นและต้องการจะขยายการจัดการศึกษาในสาขาอื่นๆ ศาสตราจารย์ ดร.สุดใจ เหล่าสุนทร จึงดำเนินการเพื่อยกฐานะขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย และได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๗ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค พุทธศักราช พ.ศ.๒๕๔๗ ทำให้มหาวิทยาลัยสามารถจัดการศึกษาและประสานปริญญาในสาขาวิชาต่างๆได้กว้างขวางขึ้นกว่าเดิม

สำหรับชื่อ ศринครินทร์บริโภค นี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้แก่มหาวิทยาลัย มีความหมายว่า "มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสั่งไก่แห่นคร "

มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภคยังคงใช้สี และตราของวิทยาลัยวิชาการศึกษา เป็นสีและตราประจำมหาวิทยาลัย คือ สีเทา-แดง

สีเทาเป็นสีของสมอง หมายถึงความคิด

สีแดงเป็นสีของเลือด หมายถึงความกล้าหาญ ดังนั้นมีธรรมสีเทา-แดง จึงหมายถึง คิดอย่างกล้าหาญหรือกล้าหาญที่จะคิด

รายของมหาวิทยาลัยใช้รูปกราฟที่เจียนแทนสมการทางคณิตศาสตร์ $y = e^x$ เส้นกราฟของสมการดังกล่าวนี้ มีแต่จะขยายเพิ่มขึ้นไปเรื่อยๆ ไม่มีที่สุด อันเป็นกราฟที่แทนความหมายถึงความเจริญของงาน ตรงกับปรัชญาการศึกษาที่ว่า การศึกษาคือความเจริญของงาน และตรงกับภาษาบาลีว่า สิกขา วิรุพหิ สัมปดตา ซึ่งความเจริญของงานนี้มหาวิทยาลัยเน้นทั้งด้านความรู้ และคุณธรรม สำหรับรายของมหาวิทยาลัยมีลักษณะดังภาพด่อไปนี้

การแบ่งส่วนราชการของมหาวิทยาลัย

ในปัจจุบันมหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค ประกอบด้วย ๕ วิทยาเขต และมีสถาบันสมบทอีก ๑ แห่งดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค ประสานมิตร
๒. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค ปทุมธานี
๓. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค บางเขน
๔. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค พลศึกษา
๕. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค บางแสน
๖. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค มหาสารคาม
๗. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค พิษณุโลก
๘. มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค สงขลา
๙. วิทยาลัยพยาบาล กระทรวงสาธารณสุข เป็นสถาบันสมบท

ด้วยเหตุที่มหาวิทยาลัยศринครินทร์บริโภค มีวิทยาเขต ดังอยู่ตามสถานที่ต่างๆ กัน ดังนั้น จึงมีรูปแบบการบริหาร แบบวิทยาเขต โดยแต่ละวิทยาเขตมีรองอธิการบดีประจำวิทยาเขตเป็นหัวหน้าส่วนราชการ บริหารงานในวิทยาเขต นั้นๆ ตามอำนาจและหน้าที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือ อธิการบดีมอบหมาย

สำหรับส่วนราชการของมหาวิทยาลัยในปัจจุบัน มีดังนี้

๑. สำนักงานอธิการบดี ประกอบด้วยส่วนราชการคือ กองกลาง กองการเจ้าหน้าที่ กองกิจการนิสิต กองคลัง กองแผนงาน กองธุรการวิทยาเขตทุกวิทยาเขต กองบริการการศึกษา
๒. คณะพลศึกษา มี ๓ ภาควิชา คือ ภาควิชา พลศึกษา ภาควิชานั้นทำการและภาควิชาสุขศึกษา
๓. คณะมนุษยศาสตร์ มี ๙ ภาควิชา คือ ภาควิชาจิตวิทยา ภาควิชาดุริยางคศาสตร์ ภาควิชาธรรมรักษศาสตร์ ภาควิชาภาษาตะวันตก ภาควิชาภาษาไทย และภาษาตะวันออก ภาควิชาภาษาศาสตร์ และภาควิชาศิลปะและวัฒนธรรม
๔. คณะวิทยาศาสตร์ มี ๙ ภาควิชา คือ ภาควิชาคณิตศาสตร์ ภาควิชาชีวกรรมศาสตร์ ภาควิชาเคมี ภาควิชาชีววิทยา ภาควิชาฟิสิกส์ ภาควิชาวิชศาสตร์(เฉพาะ)

วิทยาเขตบางแสน) และภาควิชาวิทยาศาสตร์ทั่วไป

๕. คณะศึกษาศาสตร์ มี ๖ ภาควิชา คือ ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการศึกษาผู้ไทยและการศึกษาพิเศษ ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ภาควิชานักวิจัย ภาควิชาสังคมศาสตร์ และภาควิชาหลักสูตรและการสอน

๖. คณะสังคมศาสตร์ มี ๖ ภาควิชา คือ ภาควิชาบริหารธุรกิจ ภาควิชาประชารัฐศาสตร์ ภาควิชานโยบาย-ศาสตร์ ภาควิชาธุรกิจศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ และภาควิชาสังคมวิทยา

๗. คณะพยาบาลศาสตร์ มี ๖ ภาควิชา คือ ภาควิชาการพยาบาลชุมชน ภาควิชาการพยาบาลแม่และเด็ก ภาควิชาการพยาบาลอาชญาศาสตร์และศัลยศาสตร์ ภาควิชาวิจัยประเมินผลและการบริหารทางการพยาบาล ภาควิชาวิทยาศาสตร์พัฒนาการพยาบาล และภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ตั้งอยู่ ณ วิทยาเขต-บางแสน จังหวัดชลบุรี

๘. คณะแพทยศาสตร์ มี ๑๗ ภาควิชาคือ ภาควิชาอายุรศาสตร์ ภาควิชาศัลยศาสตร์ ภาควิชาภารมารเวชศาสตร์ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ ภาควิชารังสีวิทยา ภาควิชาพยาธิวิทยา ภาควิชาวิศัญญุวิทยา ภาควิชาօร์โธ-ปีดิกซ์ ภาควิชาสูติศาสตร์และนรีเวชศาสตร์ ภาควิชาจันทร์-สด-ศด-นาสิก - laringswitya ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม ภาควิชานิติเวชศาสตร์ ภาควิชากาย-วิภาคศาสตร์ ภาควิชาจุลชีววิทยา ภาควิชาเกลล์ศาสตร์ ภาควิชาชีวเคมี และภาควิชาสรีรวิทยา ตั้งอยู่ ณ วิทยาเขตประสานมิตร และคณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล

๙. บัณฑิตวิทยาลัย ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา

๑๐. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ รับผิดชอบงานวิจัยด้านพฤติกรรมศาสตร์ ให้บริการทางวิชาการแก่หน่วยงานต่างๆ ตลอดจนให้คำปรึกษา และเผยแพร่งานวิจัย ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้ความร่วมมือกับบัณฑิตวิทยาลัยพลิตบัณฑิตตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต-

สาขาวิชาระบบทดลองศาสตร์ประยุกต์ ตั้งอยู่ ณ วิทยาเขตประสานมิตร

๑๑. สำนักทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา รับผิดชอบงานด้านการวิจัย และสร้างแบบทดสอบมาตรฐานสอน อบรม และให้บริการวิชาการในด้านการทดสอบ และการประเมินผลการศึกษา นอกจากนี้ยังเป็นศูนย์รวมแบบทดสอบต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำนักนี้ไม่มีการผลิตบัณฑิตโดยตรง แต่ให้ความร่วมมือกับบัณฑิตและบัณฑิตวิทยาลัย ในการผลิตมหาบัณฑิต และดูแลนักบัณฑิตสาขาต่างๆ ตั้งอยู่ ณ วิทยาเขตประสานมิตร

๑๒. สำนักหอสมุดกลาง จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นศูนย์วิชาการ และศูนย์บริการโสตทัศนวัสดุ ทางการศึกษา ให้บริการด้านการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าและการวิจัยของคณาจารย์ ปัจจุบัน สำนักหอสมุดกลางนี้มีที่ช่วยในการสืบค้น และการใช้ทรัพยากรวิชาการด้วย สำนักหอสมุดกลางนี้ไม่มีการผลิตบัณฑิตโดยตรง แต่ให้ความร่วมมือกับบัณฑิตวิทยาลัย และคณะต่าง ๆ ผลิตบัณฑิตทุกรายดับ นอกจากสำนักหอสมุดกลางที่วิทยาเขตประสานมิตรแล้ว ยังมีหอสมุดวิทยาเขตตั้งอยู่ในทุกวิทยาเขต

๑๓. สถาบันทักษิณคดีศึกษา จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำนุบำรุง อนุรักษ์และพัฒนาวัฒนธรรม ภาคใต้ และยังเป็นศูนย์กลางศึกษาค้นคว้า และวิจัย วัฒนธรรมพื้นบ้านภาคใต้ เป็นแหล่งกลางในการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางภาคใต้ ตั้งอยู่ ณ วิทยาเขตสงขลา

๑๔. สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเล จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ให้เป็นศูนย์กลางทางวิทยาการด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล ทำหน้าที่ให้บริการทางด้านการศึกษา ทั้งในระบบ และนอกระบบแก่นักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป แล้วยังเป็นศูนย์กลางสำหรับความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับการค้นคว้าด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเลทั้งในประเทศ และ

- ต่างประเทศ ดังอยู่ ณ วิทยาเขตมหาสารคาม จังหวัดชลบุรี
- (๕) คณะเทคโนโลยี
 - (๖) สำนักวิทยบริการ
 - (๗) สถาบันวิจัยศลปะและวัฒนธรรมอีสาน

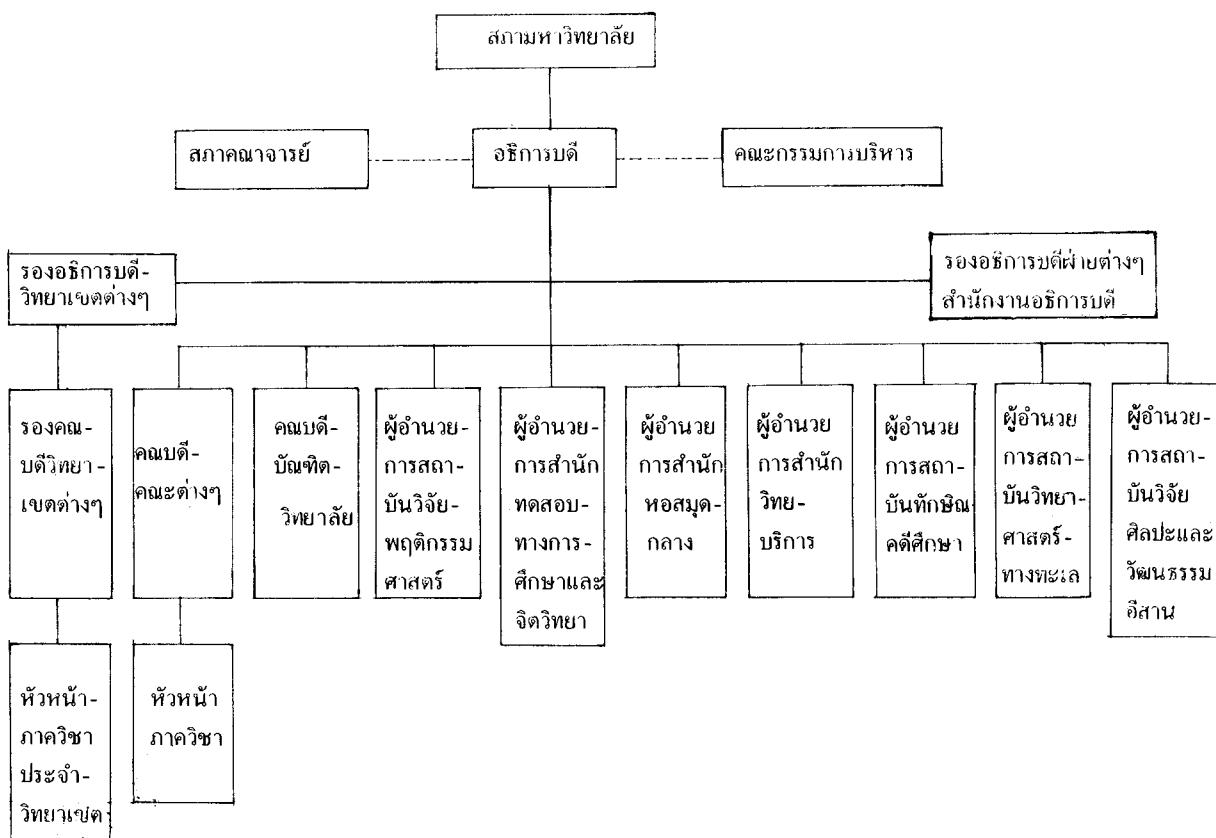
ส่วนราชการทั้งสามนี้ เพื่อได้รับอนุมัติให้จัดตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ณ วิทยาเขตมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ส่วนราชการเหล่านี้มีอยู่ทุกวิทยาเขต ยกเว้นบางส่วนราชการเท่านั้นที่มีอยู่ ณ วิทยาเขตใดวิทยาเขตหนึ่ง เท่านั้น แต่ละคณะ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันและสำนักมีคณะกรรมการประจำคณะหนึ่ง ประกอบด้วยคณบดี หรือผู้อำนวยการเป็นประธานกรรมการ รองคณบดี หรือรองผู้อำนวยการและหัวหน้าภาควิชาเป็นกรรมการ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายภายในคณะหรือส่วนราชการนั้นๆ ตลอดจน

ทำหน้าที่วางแผนการภายในของคณะหรือสำนัก ในส่วนที่ไม่ขัดต่อระเบียบของมหาวิทยาลัย นอกจากนั้นคณะกรรมการมีหน้าที่ให้คำปรึกษาแก่คณบดี หรือผู้อำนวยการในการปฏิบัติงาน หรือแก้ไขปัญหาต่างๆ ของคณะหรือสำนักหรือสถาบัน

โดยเหตุที่มหาวิทยาลัยครรินทร์ครรินทร์วิโรฒประกอบด้วย ๔ วิทยาเขตดังรายอุปถัมภ์ตามกฎหมายดัง ๆ คุณย์ กล่างของการบริหารอยู่ที่วิทยาเขตประสานมิตร ในกรุงเทพมหานคร แต่ในด้านการบริหารมหาวิทยาลัยเป็นการประสานงาน และพยายามกระจายอำนาจให้แต่ละวิทยาเขตได้ดำเนินการบริหารของแต่ละวิทยาเขตเป็นประการสำคัญ ระบบการบริหารของมหาวิทยาลัยสามารถได้จากแผนผังการบริหารมหาวิทยาลัยดังนี้

แผนผังการบริหารมหาวิทยาลัยครรินทร์วิโรฒ

สถานภาพของมหาวิทยาลัย

ในปี พ.ศ.๒๕๖๙ มหาวิทยาลัยมีนิสิตทั้งภาคปกติ และภาคสมบทกว่า ๒๓,๐๐๐ คน มีอาจารย์และบุคลากร ๑๔๑ คน ปริญญาโท ๑,๐๓ คน ปริญญาตรี ๓๐๓ คน และมีข้าราชการทำหน้าที่ทั้งฝ่ายวิชาการและธุรการ ๗๘ คน มีลูกจ้างประจำ ๗๗๔ คน

การกิจของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์ไวโอล์ฟได้ดำเนินงานตามภารกิจ ๔ ประการ คือ ผลิตบัณฑิต วิจัย บริการทางวิชาการ แก่สังคม และ ทั่วบูรุษศิลปวัฒนธรรม

ในด้านการจัดการศึกษา เพื่อผลิตบัณฑิตนั้น ในปี พ.ศ.๒๕๖๙ มหาวิทยาลัยเปิดบริการสอนระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกในคณะต่างๆ ดังนี้

๑. คณะศึกษาศาสตร์ เปิดสอนทั้ง ๓ ระดับ คือ ปริญญาตรีการศึกษานิยมชีวิต (กศ.น.) มีทั้งหมด ๒๙ วิชาเอก ได้แก่ ศุริยางคศาสตร์, บรรณารักษศาสตร์, ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, ภาษาforeign, ภาษาเจาะมัน, ศิลปศิลปศาสตร์, คหกรรมศาสตร์, วิทยาศาสตร์-เกษตร, วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์-เคมี, วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา, วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์, วิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ, ธุรกิจศิลปศาสตร์, ประวัติศาสตร์, ภูมิศาสตร์, สังคมศิลปศาสตร์, พลศิลปศาสตร์, สุขศิลปศาสตร์, พยาบาลศิลปศาสตร์, การแนะแนวการศึกษา, การศึกษาผู้ให้สูญเสีย, เทคโนโลยีทางการศึกษา, การวัดผลการศึกษา, การประเมินศึกษา และ อุดสาหกรรมศิลปศิลปศาสตร์

ปริญญาโทในการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) มีทั้งหมด ๒๘ วิชาเอก ได้แก่ การศึกษาปฐมวัย, การประถมศึกษา, การมัธยมศึกษา, การอุดมศึกษา, การบริหารการศึกษา, จิตวิทยาการแนะแนว, จิตวิทยาการศึกษา, จิตวิทยาสังคม, การวัดผลการศึกษา, เทคโนโลยีทางการศึกษา, การศึกษา-พิเศษสาขาวิชาการสอนผู้มีความบกพร่องทางการได้ยิน, การศึกษาผู้สูงอายุ, จิตวิทยาพัฒนาการ, จิตวิทยาการทดลอง, บรรณารักษศาสตร์, ภาษาไทย, ภาษาศาสตร์ศึกษา, ศิลปศิลปศาสตร์, ภาษาอังกฤษ, ภูมิศาสตร์, ประวัติศาสตร์, คณิตศาสตร์, เคมี, ชีววิทยา, ฟิสิกส์, วิทยาศาสตร์-ชีววิทยา, วิทยาศาสตร์-ฟิสิกส์, วิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ, ธุรกิจศิลปศาสตร์, ประวัติศาสตร์, ภูมิศาสตร์, สังคมศิลปศาสตร์, พลศิลปศาสตร์, สุขศิลปศาสตร์, พยาบาลศิลปศาสตร์, การแนะแนวการศึกษา, การวัดผลการศึกษา, การประเมินศึกษา และ สุขศิลปศาสตร์

ปริญญาเอกการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.) มี ๓ สาขาวิชา คือ พัฒนาศึกษาศาสตร์ วิจัยและพัฒนา-หลักสูตร และ การบริหารการศึกษา

๒. คณะมนุษยศาสตร์ เปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาตรี ๒ หลักสูตร ได้แก่

ปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิจวิทยา

ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) มี ๖ วิชาเอก ได้แก่ ศุริยางคศาสตร์, ภาษาและวรรณคดีไทย, ภาษาและวรรณคดีอังกฤษ, ภาษาและวรรณคดีฝรั่งเศส, ภาษาและวรรณคดีเยอรมัน, และ ศิลปะ

๓. คณะวิทยาศาสตร์ เปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาตรี คือ

ปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) มี ๖ วิชาเอก คือ คณิตศาสตร์, เคมี, ชีววิทยา, ฟิสิกส์, สถิติ, และ วาริชศาสตร์

๔. คณะสังคมศาสตร์ เปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาตรี มี ๒ หลักสูตร คือ

ปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาภูมิศาสตร์

ปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชา วิชาประวัติศาสตร์

๕. คณะพลศึกษา เปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาตรี คือ

ปริญญาตรีวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาพลศึกษา สาขาวิชาสุขศึกษาและสาขาวิชาสันหนนาการ

๖. คณะพยาบาลศาสตร์ เปิดสอนระดับปริญญาตรี พยาบาลศาสตรบัณฑิต (พย.บ.) สาขาวิชาการพยาบาล

๗. คณะแพทยศาสตร์ เปิดสอนระดับปริญญาตรี แพทยศาสตรบัณฑิต (พ.บ.)

๘. สถาบันวิจัยพุทธกรรมศาสตร์ เปิดสอนระดับปริญญาโทวิทยาศาสตร์ธรรมมหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการวิจัยพุทธกรรมศาสตร์ประยุกต์

๔. สถาบันทักษิณคดีศึกษา เปิดสอนระดับปริญญาโท ศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาไทยคดีศึกษา

ในด้านการวิจัย ในคณะต่างๆ ได้ดำเนินการวิจัย มีทั้งงานวิจัยของอาจารย์ และงานวิจัยของนิสิตที่ทำการวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา งานวิจัยส่วนมากจะเป็นงานวิจัยทางด้านการศึกษา พฤติกรรมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ นอกเหนือนั้นมหาวิทยาลัยมีหน่วยงานที่ทำการศึกษาวิจัย-เฉพาะเรื่องโดยเฉพาะอีก เช่น สถาบันวิจัยพุทธิกรรม-ศาสตร์เน้นการวิจัยเกี่ยวกับพุทธิกรรมมนุษย์ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยาทำการพัฒนาแบบทดสอบมาตรฐาน และวิจัยเกี่ยวกับการวัดผล-การศึกษา สถาบันวิทยาศาสตร์ทางทะเลเน้นวิจัยเกี่ยวกับพืชและสัตว์ทางทะเล เป็นต้น

ในด้านการบริการ คณะต่างๆ มีโครงการบริการ-วิชาการให้แก่ชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น จัดประชุม-เชิงวิชาการ การสัมมนา การฝึกอบรม บริการสอนเด็ก ทำการทางการพูด และการฟัง บริการตรวจสอบและรักษาสุขภาพพิเศษของศูนย์ให้คำปรึกษา บริการการสอบคัดเลือก แก่หน่วยงานต่าง ๆ บริการให้ความรู้ทางเทคโนโลยีที่-เหมาะสมแก่ชุมชน บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ให้ถึงเด็ก

และประชาชน บริการให้การศึกษาแก่เด็กในแหล่งเรียน-โถง บริการให้ประชาชนซื้อพิพิธภัณฑ์สัตว์น้ำทะเล ชมศิลป์วัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ ภาคใต้ เป็นต้น

ในด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ด้วยพระหน้ากินความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น และของประเทศไทย มหาวิทยาลัยจะมีการจัดงานแสดงศิลปวัฒนธรรมของทั้ง ๕ วิทยาเขตเป็นประจำทุกปี เพื่อให้มีสิ่งได้แสดงศิลปะและวัฒนธรรมประจำภาคต่างๆ นิสิตและอาจารย์ได้มีโครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไปในต่างประเทศ โดยการไปแสดง โขนและดนตรียังประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในวิทยาเขตต่างๆ ได้มีการวิจัย และอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น เช่น ที่มหาวิทยาลัยครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตสงขลา มีสถาบันทักษิณคดีศึกษา ทำหน้าที่ศึกษาและรวมรวมศิลปะและวัฒนธรรมภาคใต้ตลอดจนทำสารานุกรมภาคใต้ ที่มหาวิทยาลัยครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตมหาสารคามทำการศึกษาและเก็บรวบรวมศิลปวัฒนธรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือไว้-มากมาย ที่มหาวิทยาลัยครินทร์วิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก ก็มีการศึกษาและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมภาคเหนือตอนล่างไว้-มากมาย เช่นกัน

ทรงศักดิ์ ศรีกาฬินธุ์